

Børnehuset Espelunden

PÆDAGOGISK LÆREPLAN, RØDOVRE KOMMUNE 2023-2024

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Pædagogisk Profil/beskrivelse af dagtilbud	2
3. Det pædagogiske grundlag og det brede læringssyn	3
3.1. Børnesyn	3
3.2. Dannelse og børneperspektivet	4
3.3. Leg	4
3.4. Læring	4
3.5. Børnefællesskaber	4
4. Pædagogiske læringsmiljøer	5
5. Særlig fokuserede indsatser for dagtilbuddet i perioden 2023 til 2024.....	5
6. Forældresamarbejdet.....	6
6.1. Samarbejde med Forældrebestyrelsen.....	6
6.2. Det brede forældresamarbejde	6
7. Børn i udsatte positioner.....	6
8. Overgange	7
9. Lokalsamfundet	7
10. Evalueringskultur (dokumentation)	8
10.1 Gennemførelse af evaluering foråret 2024.....	8

1. Indledning

I Rødovre arbejder vi med "høj kvalitet" i dagtilbuddene. En styrket pædagogisk læreplan skal understøtte dagtilbuddets arbejde med hele tiden at sikre og udvikle høj kvalitet i kommunens dagtilbud. For at sikre kvalitet i et dagtilbud ved vi, at en række parametre spiller ind. Vi stræber således efter en række kriterier.

Det gode dagtilbud kendetegnes bl.a. ved:

- Tæt forældresamarbejde med udgangspunkt i barnets udviklingsmuligheder.
- At gode læringsmiljøer er til stede hele dagen. Læringsmiljøer forstås som det der er i relationerne, indretningen, de pædagogiske aktiviteter og rutinesituationer.
- Det pædagogiske personale tager ansvar for fællesskabet og det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Det pædagogiske personale sikrer børns deltagelsesmuligheder. Både når det er let, og når det er svært for barnet.
- Det pædagogiske personale sikrer fordybelse ved at organisere børnene i mindre grupper, men også med afsæt i hvad børnene viser de gerne vil.
- Faglig ledelse, der stiller krav til personale, forældre og børnene i sit nærvær, og som systematisk skaber rum for evaluering, til udvikling.
- At der arbejdes systematisk evaluerende med afsæt i gode processer for alle børn.
- At der arbejdes på brede læringsfællesskaber gennem hele dagen.
- At det pædagogiske personale tager afsæt i, at barnets læring og udvikling er afhængig af den ramme barnet tilbydes.
- At udvikling for barnet afhænger af den forventning barnet mødes med.
- At det pædagogiske personale hele tiden tager afsæt i den aktuelle børnegruppe, for at sikre børnenes perspektiv.

Vi tager afsæt i en lang række af parametre, når vi taler om læring i Rødovre kommune. Særligt kan her fremhæves, at vi med respekt søger at skabe sammenhæng mellem det strukturerede, det spontane, overgange i barnets liv, samt rutiner som oplagte læringsmuligheder.

2. Pædagogisk Profil/beskrivelse af dagtilbud

Børnehuset Espelunden er en integreret institution normeret til 180 børn fordelt på 6 vuggestuegrupper og 6 børnehavegrupper

Børnehuset Espelunden ligger ved en nybygget bydel i Rødovre kaldet Irmabyen.

Vi flyttede ind i de nybyggede lokaler sommeren 2019.

Vi har en systemisk tankegang, hvor vi interesserer os for sammenhænge og samspil omkring børnene. Vi tager afsæt i et positivt menneskesyn og det gode børne- og voksenliv, hvor relationsarbejdet er omdrejningspunktet.

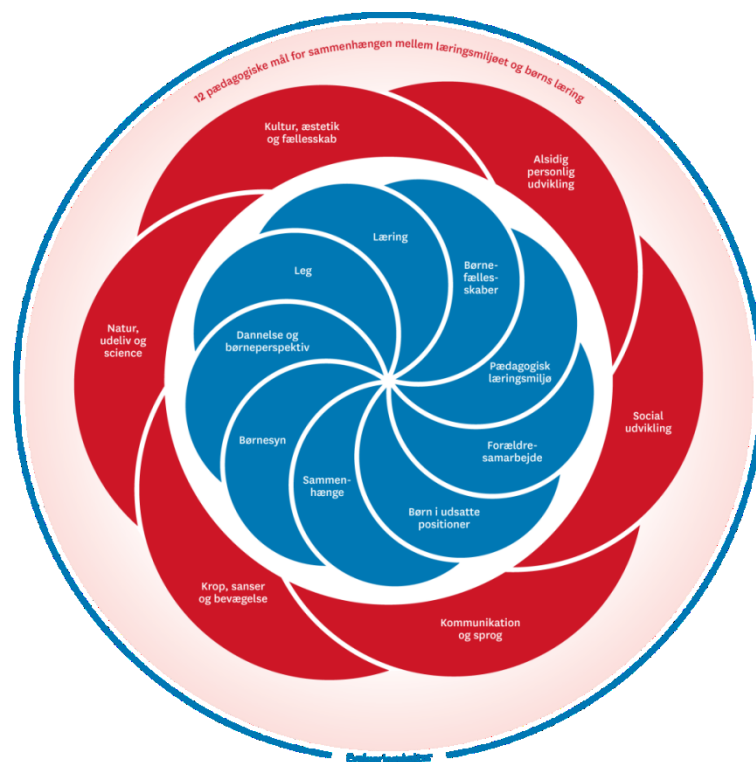
Som helt ny institution er vi blevet opmærksomme på den dynamik og kvalitet der ligger i at være en institution i bevægelse, og vi kan se hvordan denne pædagogiske retning højner kvaliteten i det faglige arbejde. I hverdagen kan man se det ved, at vi er åbne for forandringer, og stiller os nysgerrige på vores pædagogiske praksis. Vi har øje for pædagogisk forskellighed og anser forskelligheden som en ressource for vores pædagogiske hverdag.

3. Det pædagogiske grundlag og det brede læringssyn

Alle børn har ret til et godt børneliv, hvor vi som voksne tager ansvar for barnets liv og hvor vi møder barnet med nærvær og omsorg og skaber et liv med tryghed og tillid. Vi følger barnets spor, og vi stiller altid os selv spørgsmålet, "Hvordan er det at være barn i det her?"

Gennem en nysgerrig og anerkendende tilgang tager vi afsæt i det enkelte barn og dets muligheder for deltagelse i fællesskaber. Det gør vi ved at skabe alsidige læringsmiljøer, hvor leg er i fokus, og der er plads til både børne- og vokseninitierede aktiviteter med inspiration fra de seks læreplanstemaer:

- Barnets alsidige personlige udvikling
- Barnets sociale udvikling
- Barnets kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

3.1. Børnesyn

Vi har et positivt menneskesyn og børnesyn, og vi tror på, at alle mennesker gør det bedste, de kan, ud fra en given situation. På den måde møder vi mennesket ud fra en ressourceorienteret tilgang.

Vi har en helhedsorienteret tankegang, hvor vi tror på, at alle mennesker omkring børnene har betydning for deres trivsel og udvikling, og derfor vælger vi at bruge ordet menneskesyn. Vi bestræber os på at se og forstå det hele barn, som altid er i samspil med sine omgivelser, derfor ser vi altid på os selv i relation med barnet og lægger vægt på forældresamarbejdet.

3.2. Dannelse og børneperspektivet

Dannelse er en væsentlig del af vores menneskesyn, hvordan vi møder børnene, deres forældre og hinanden forplanter sig i børnene og skaber grobund for dannelse. Dannelse er medmenneskeligt, de værdier og normer vi udlever sammen med børnene, for på den måde at give alle børnene redskaber til og forståelse for hvordan de bevæge sig og agerer i verden af forskellige miljøer og kultuer.

Efterstræbt inde fra perspektiv, betyder at vi møde barnet lige der hvor barnet er. Vi ved, at vi aldrig helt vil kunne se og mærke barnets verden inde fra, men vi kan efterstræbe det og med et dybt ønske om at forstå barnet. Vi sætter os i børnehøjde, vil stiller os nysgerrige og går på opdagelse sammen med barnet og ser barnets positive intentioner. Vi spørg os selv, hvordan er det at være barn lige her lige nu.

3.3. Leg

Leg har betydning i sig selv, den er grundlæggende for barnet udvikling og understøtter af bla. barnets fantasi, nysgerrighed, sprog, sociale og personlige udvikling. Legen er tilstede igennem hele dagen, både planlagte, den spontane, børne- og vokseninitieret.

3.4. Læring

Vi tror på, at læring er til stede overalt og altid. Man lærer altid noget. Det betyder, at man lærer noget i institutionen fra 7-17. Dvs. især gennem leg, men også i alle aktiviteter både de planlagte og de spontane samt i hverdagsrutiner fx bleskift, måltidet, garderoben, putningen, overgange fra en situation til en anden m.m. Vi går på opdagelse i og er nysgerrige på, hvad man kan lære i en given situation både før, under og efter samt er opmærksomme på børnenes signaler og fortællinger i nuet. Derfra kan vi optimere vores læringsmiljøer og tilrettelæggelsen af disse.

Vi prioriterer, at dele børnene op i mindre grupper for bl.a. at skabe mere fleksible fællesskaber med mere nærvær, således at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer højnes. Det pædagogiske personale har blik for at placere sig, hvor børnene færdes samt sprede sig ud for at udfolde mulighederne for børnene.

Vi har fokus på at skabe en atmosfære og stemning, hvor leg og latter er i centrum. Vi mener, at man lærer bedst, når man har det sjovt og føler sig tryk og tilpas.

3.5. Børnefællesskaber

Vi skaber rammer, der støtter op om barnet i fællesskabet, og lader børnene være aktive deltagere og medskabere af deres egen hverdag som et led i deres dannelsesproces.

I Børnehuset Espelunden har vi fokus på relationsarbejdet, da vi mener, at det en forudsætning for at skabe trivsel, udvikling, læring og dannelse. Vi har valgt, at vi i én uge om måneden samler alle børnehavebørnene i årgange.

Det betyder, at vi én gang om måneden inddeler alle børnehavebørnene i tre grupper og har fokus på alle tre årgange i børnehaven.

I årgangsgrupperne vil der være fokus på relationsdannelse og samarbejde med jævnaldrende samt tilrettelæggelse af forskellige pædagogiske aktiviteter målrettet de forskellige årgange.

4. Pædagogiske læringsmiljøer

I Børnehuset Espelunden bestræber vi os på at skabe et æstetisk miljø både inde og udendørs. Børnene færdes i rolige farver, og bliver ikke overvældet af visuel støj. Vi har omtanke for at rummene er rare og indbydende at træde ind i.

Vi har skabt fysiske læringsrum, der giver lige muligheder for alle børn.

Vi ser rummet som en medspiller, hvor der er mulighed for at skabe små rum i rummet. Alle rum har ens interiør, som er flytbart, så det skaber mulighed for at lave legezoner, som er tilpasset den aktuelle børnegruppe.

Vi har besluttet at have flytbare kasser på stuerne, således at legetøjet hurtigt og nemt kan flyttes rundt efter børnenes behov og interesser. Ligeledes har vi skærme som kan skabe rum i rummet, hvilket skaber mulighed for fordybelse og uforstyrret leg. Desuden har vi skydedøre mellem stuerne, hvilket giver mulighed for at skabe større eller mindre rum. Når skydedørene står åbne, oplever vi, at det giver børnene mulighed for at søge hen mod flere læringsmiljøer, der opfylder deres behov og interesse. På den måde støtter vi op om børnenes medindflydelse på deres hverdag.

Vores udearealer er helt unikke, og giver mulighed for mange forskelligartede læringsrum. Børnene har adgang til flere voksenunderstøttede legezoner, som f.eks. skovområde, boldbur, sandkasser, svævebane, hængeskøjler m.m. Vores uderum er ligeså primært et rum som inderummet.

Uderummet skaber en særlig mulighed for børnenes fordybelse og flow uden forstyrrelser fra børn og voksne. Der er plads til at trække sig fra det store fællesskab og skabe små fællesskaber, hvor børnene kan lege kun to eller tre børn sammen. Der er plads til at børnene kan udforske og udfordre sig selv både fin- og grov motorisk.

5. Særlig fokuserede indsatser for dagtilbuddet i perioden 2023 til 2024

Forældresamarbejde:

Vi ønsker et optimeret forældresamarbejde ved mere systematisk at invitere til flere trivselssamtaler i forbindelse med opstart og overgange. Overgange fra hjem til institution, fra vuggestue til børnehave, samt én gang årligt i børnehaven og i forbindelse med skolestart. Ledelsen deltager i flere samtaler for at støtte op om personalet og forældrene samt skabe mere kendskab til forældrene og deres udgangspunkter. Vi afprøver forskellige former for mødestruktur og dagsordner for at kunne evaluere og optimere. Forældresamarbejdet drøftes løbende i forældrebestyrelsen.

Vi er i ledelsen opmærksomme på hvordan der er flow i måden at kommunikere ud til forældre på aula, for at optimere en mere løbende dialog med forældrene.

Legeplads:

Vi har nedsat et legepladsudvalg, som indsamler data for at optimere udelivet og de pædagogiske læringsmiljøer. Legepladsudvalget mødes én gang om måneden.

Vi har fokus på at samskabe børnehave- og vuggestueafdeling, og legepladsen er et godt sted at optimere, da børn på tværs af alle aldre dagligt mødes i dette læringsmiljø.

Sprog:

Vi lægger generelt stor vægt på kommunikation og relationsarbejdet.

Vi sprogtester alle børn før overgangen fra vuggestue til børnehave, før skolestart og derudover efter behov.

Vi sprogtester altid i samarbejde med forældrene.

6. Forældresamarbejdet

I Børnehuset Espelunden vægter vi forældresamarbejdet højt, da vi ved, at det er afgørende for barnets trivsel i daginstitutionen og generelt. Vi prioriterer en tæt, løbende dialog i hverdagen, ofte via telefon, for at skærme barnet, fra en voksne samtale om barnet.

Vi har en vigtig vejledende rolle i forældresamarbejdet, hvor vi gennem støtte og guidning af forældre, ønsker at skabe forståelse for, hvordan det er at være barn i institutionen, og hvilke behov barnet kan have i dets læring, trivsel, udvikling og dannelse. Samtidigt anskuer vi forældrene som eksperter i deres barn, hvorfor vi inddrager deres perspektiver, og sammen vil vi være nysgerrige på, hvordan vi støtter op om barnet. Vi forventer, at forældrene tager ansvar i samarbejdet, og at vi kan mødes omkring barnets bedste og fælleskabets trivsel.

Vi ønsker at invitere til samtale efter 1-2 måneder efter barnets opstart. Dette for at optimere samarbejdet og blive klogere på hinandens verdener, samt give mulighed for at være gensidigt nysgerrige på hinanden og komme godt fra start.

6.1. Samarbejde med Forældrebestyrelsen

I Børnehuset Espelunden har vi en forældrebestyrelse bestående af lederen, en personalerepræsentant for henholdsvis vuggestue og børnehave samt 5-7 valgte forældrerepræsentanter. For at få så bredt et perspektiv som muligt samt dialog på tværs af afdelinger bestræber vi os på, at forældrene er repræsenteret fra både vuggestue- og børnehaveafdelingen. Der afholdes ca. 4 møder årligt fra 16.30-18.30.

Samarbejdet og formen på samarbejdet mellem forældrebestyrelse og ledelse tages op til refleksion og drøftelse.

6.2. Det brede forældresamarbejde

Vi afholder forældremøder og arrangementer, hvor der er mulighed for forældreinddragelse samt at styrke det sociale samspil i relation til personalet men også i forældregruppen.

7. Børn i udsatte positioner

De fleste børn befinder sig på et tidspunkt af deres liv i en udsat position. Det kan være tidspunkter hvor familielivet er præget af familieforøgelse, skilsmisse, sygdom, økonomiske udfordringer mm. Og det kan være i institutionen, hvor barnet er udfordret på at finde sin plads i fællesskabet, at barnet ikke har knækket legekommerne, at barnet er umodent på forskellige udviklingsområder mm.

I Børnehuset Espelunden møder vi altid børnene, hvor de er og tager udgangspunkt i deres behov, forudsætninger og potentialer. Når et barn befinder sig i en udsat position, kigger vi på rammerne omkring barnet og arbejder med, hvordan vi kan regulere omgivelserne og skabe differentierede fællesskaber, hvor barnet har deltagelses- og udfoldelsesmuligheder med den nødvendige støtte og guidning. Vi har god erfaring med at skabe tydelig struktur og forudsigelighed i hverdagen bl.a. ved hjælp af piktogrammer, timetimer mm. Vi bruger LTU (læring, trivsel og udvikling) som en metode til at se det hele barn og skabe forståelse samt handlemuligheder for tiltag, der støtter op om barnet. I institutionen har vi ansat en faglig koordinator som i samarbejde med personalet laver fokuserede indsatser, som kan støtte op om barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Derudover har vi et tæt samarbejde med andre faggrupper gennem småbørnsteamet, ergoterapeut, psykolog, fysioterapeut og tale/høre-konsulent, via netværksmøder, åben rådgivning og lokalisering, samt PRT, som

er pædagogiske ressourceteam. Det tværfaglige samarbejde består af både sparring til personalet gennem generel råd og vejledning, samt af observationer på specifikke børn med samtykke fra og i samspil med forældrene.

8. Overgange

I overgangen fra hjem til vuggestue lægger vi vægt på det gode samarbejde med forældrene. Hvis forældrene forinden opstart har behov for at se institution, er der mulighed for det. Ofte vil rundvisningen være i gruppe med andre forældre. Vi vælger denne form for introduktion for at passe på de børn, der i forvejen går i institutionen.

Når barnet starter, er det vores erfaring, at det er mest optimalt at afsætte ca. 14 dage til at forstå vores institutionskultur. Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn og dets behov, hvor tryghed og den sikre base er grundstenene for en god start på institutionslivet. I opstarten vil barnet langsomt blive introduceret for nye relationer og for nye fællesskaber, som kendetegner den nye hverdag.

Vi ønsker at invitere til samtale efter 1-2 måneder efter barnets opstart. Dette for at optimere samarbejdet og blive klogere på hinandens verdener, samt give mulighed for at være gensidigt nysgerrige på hinanden og komme godt fra start.

Når barnet skal fra vuggestue til børnehave vil det være personalet, der hjælper barnet i den praktiske overgang. I god tid før børnehavestart vil personalet på tværs af afdelinger lave en plan for barnets overgang. Her vil vuggestuepersonalet gå på besøg med barnet i børnehaven, så nye relationer langsomt kan opbygges, og gradvist vil børnehavepersonalet tage mere og mere over, så barnet føler sig trygt ved den egentlige opstart. Vi ved, at barnet i den første tid i børnehaven kan blive mere træt og måske reagere andeledes end det plejer, fordi barnet er i gang med at bearbejde mange nye indtryk og en ny forståelse af dets hverdagsliv. Derfor anbefaler vi, at barnet bliver hentet tidligt den første uge til 14 dage.

Kommer barnet fra dagpleje eller en anden institution, vil vi på samme måde som i overgangen fra hjem til vuggestue tage udgangspunkt i barnet, og i samarbejde med forældrene skræddersy den opstart, der er bedst for barnet.

De største børn i børnehaven vil blive forberedt på skolestart. Som beskrevet i pkt 4 har de kommende skolestartere Uglegruppe én uge om måneden. Her vil der være fokus på at øve sig i være en del af et større fællesskab. At forstå og udføre kollektive beskeder. At have fokus på at barnet lærer sig selv og egne grænser at kende samt respekt for venner og venners grænser. I Børnehuset Espelunden har vi et godt samarbejde med Valhøj Skole. Og i løbet af forårmånederne før SFO-start vil der være flere besøg og legedage på skolen således at børn uanset hvilken skole de starter på, får en forståelse af det helt store fællesskab samt de større rammer som snart møder dem.

I løbet af oktober måned inviteres alle forældre til en kort samtale omkring opstart i skole og barnets trivsel og udvikling

I alle overgange er forældrene også altid velkomne til at bede om en samtale med personalet.

9. Lokalsamfundet

Som institution bevæger vi os meget rundt i lokalsamfundet, så børnene får kendskab til nærområdet. Typisk vil det være ture til Byggeren, biblioteket, som også indimellem tilbyder teater- og filmoplevelser og skøjtehallen. Vi benytter os af voldens grønne områder med bold- og cykelbaner. Vi har i perioder samarbejde med et lokalt plejehjem.

Vi støtter op om det nære lokalsamfund ved at holde vores legeplads åben, når dette er muligt, så den står til rådighed uden for institutionens åbningstid.

10. Evalueringskultur (dokumentation)

I hverdagen har vi en god kultur for at evaluere og reflektere over vores pædagogik, struktur og kultur, så vi hele tiden kan være i bevægelse og vi holder fokus på vores menneskesyn. Vi arbejder på, at indarbejde en mere struktureret evalueringskultur. Vi har nedsat en række udvalg:

Strukturudvalg: Her indsamles løbende forskellige former for data for at optimere et flow i strukturen i hverdagen.

Legepladsudvalg: Her indsamles data for at optimere udelivet og de pædagogiske læringsmiljøer.

Madkulturudvalg: Indsamler data for at samle afdelinger og skabe en bredere forståelse for måltidets betydning for fællesskabet. Der er også fokus på, hvordan køkkenet bliver en del af det pædagogiske arbejde og institutionens årshjul.

10.1 Gennemførelse af evaluering foråret 2024